

**Sprawozdanie z działalności
Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia
dla Osób Doznających Przemocy Domowej
w Tucholi za rok 2024**

Tuchola 2025 r.

Szanowni Radni,

Poniżej przygotowałam podsumowanie działań i problematyki z którą w 2024 r. mierzyli się pracownicy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi. Można już zaobserwować jak zmiany zawarte w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, które weszły w życie w 2023 roku oraz wynikające ze zmiany Ustawy o Policji oraz Rozporządzenia z dnia 10 sierpnia 2023 r. w sprawie wydawania przez policjantów wobec osób stosujących przemoc domową nakazu i zakazu, zakazu zbliżania, zakazu kontaktowania oraz zakazu wstępu, odmieniły na lepsze życie Naszych klientów.

Z wyrazami szacunku

Kinga Cisewska-Kawczyńska

*Dyrektor Specjalistycznego Ośrodka
Wsparcia dla Osób Doznających
Przemocy Domowej w Tucholi*

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	4
I. STAN ZATRUDNIENIA:	4
II. BUDŻET SPECJALISTYCZNEGO OŚRODKA WSPARCIA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W TUCHOLI.....	5
III. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SPECJALISTYCZNEGO OŚRODKA WSPARCIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W TUCHOLI	6
1. Zapewnienie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w Tucholi w zakresie interwencyjnym.....	6
2. Zapewnienie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w Tucholi w zakresie potrzeb bytowych	8
3. Zapewnienie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w Tucholi w zakresie terapeutyczno-wspomagającym.....	9
4. Działalność Ośrodka Wsparcia – pomoc ambulatoryjna i całodobowa.	11
5. Interweniowanie oraz reagowanie pracowników Ośrodka na stosowanie przemocy domowej w roku 2024	12
6. Współpraca z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej	12
7. Szkolenia i doskonalenie zawodowe pracowników Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi w roku 2024	13
8. Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025/ Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030	14

9. Sprawozdanie z realizacji „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2022-2028”	20
10. Zajęcia edukacyjne prowadzone przez pracowników Ośrodka Wsparcia	20
11. Anonimowa skrzynka mailowa, promocja działalności SOW	23
12. Doposażenie SOW i przeprowadzone remonty	23

WSTĘP

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi (do 2023 r. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi) zwany dalej „Ośrodkiem” został powołany do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat wynikających z przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie. Ośrodek został powołany na podstawie uchwały Rady Powiatu Tucholskiego nr XXXVIII/262/2006 z dnia 25 października 2006 r.

Ośrodek jest jednostką budżetową nieposiadającą osobowości prawnej, której gospodarka finansowa prowadzona jest na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych.

Ośrodek prowadzi rachunkowość oraz sprawozdawczość zgodnie z obowiązującymi przepisami. Podstawą gospodarki finansowej Ośrodka jest roczny plan finansowy, sporządzany na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową. Realizując swoje zadania SOW współdziała w szczególności z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, z organami rządowej administracji ogólnej, organami samorządów terytorialnych, sądami właściwymi w sprawach rodzinnych, nieletnich i karnych, organizacjami społecznymi, stowarzyszeniami, służbami (policja, straż pożarna, służba więzienna itp.).

I. Stan zatrudnienia:

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi zatrudniał 6 osób na podstawie umowy o pracę (zgodnie z Tabelą nr 1.), oraz 12 osób na podstawie umowy zlecenie (zgodnie z Tabelą nr 2.) i 3 osoby na podstawie umów cywilno - prawnych (zgodnie z Tabelą nr 3.).

Lp.	Nazwa stanowiska	Ilość etatów
1.	Dyrektor	1
2.	Główny księgowy	½

3.	Pedagog	2
4.	Pracownik socjalny	1
5.	Pomoc administracyjna	1
Łącznie		5,5 etatów

Tabela nr 1. Struktura zatrudnienia na podstawie umów o pracę w SOW na dzień 31.12.2024 r.

Lp.	Nazwa stanowiska	Ilość osób
1.	Dyżurny SOW	5
2.	Psycholog	1
3.	Inspektor ochrony danych	1
4.	Inspektor BHP	1
5.	Sprzątaczką	1
Łącznie		9 osób

Tabela nr 2. Struktura zatrudnienia na podstawie umów zleceń w SOW na dzień 31.12.2024 r.

Lp.	Nazwa stanowiska	Ilość osób
1.	Prawnik	1
2.	Dr nauk medycznych- psychiatra	1
3.	Superwizor pracy zespołu	1
Łącznie		3 osoby

Tabela nr 3. Struktura zatrudnienia na podstawie umów cywilno- prawnych w SOW na dzień 31.12.2024 r.

II. Budżet Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi.

2.1 . Wysokość dotacji przyznanych na funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi.

Rok	Wysokość dotacji w zł
2020	498.560,00
2021	440.000,00
2022	513.860,00
2023	605.028,00
2024	756.000,00

Tabela nr 4. Wysokość dotacji przyznana na SOW w poszczególnych latach.

2.2. Wykonanie planu wydatków w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi w 2024 r. przedstawiało się następująco:

Dział	Rozdział	Plan/Wykonanie	%
852	85205	756.000,00 zł	100,00%

Tabela nr 5. Wykonanie planu wydatków SOW w Tucholi w roku 2024.

Tytuł	Kwota dofinansowania	Źródło
Prace Interwencyjne oraz prace publiczne – wynagrodzenia osobowe pracowników §4010	43.319,03 zł	Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi
Prace Interwencyjne – składki na ubezpieczenia społeczne §4110	7.270,73 zł	Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi
Łącznie:	<u>50.589,76 zł</u>	

Tabela nr 6. Środki pozyskane przez SOW w Tucholi ze źródeł zewnętrznych.

III. Sprawozdanie z działalności Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi.

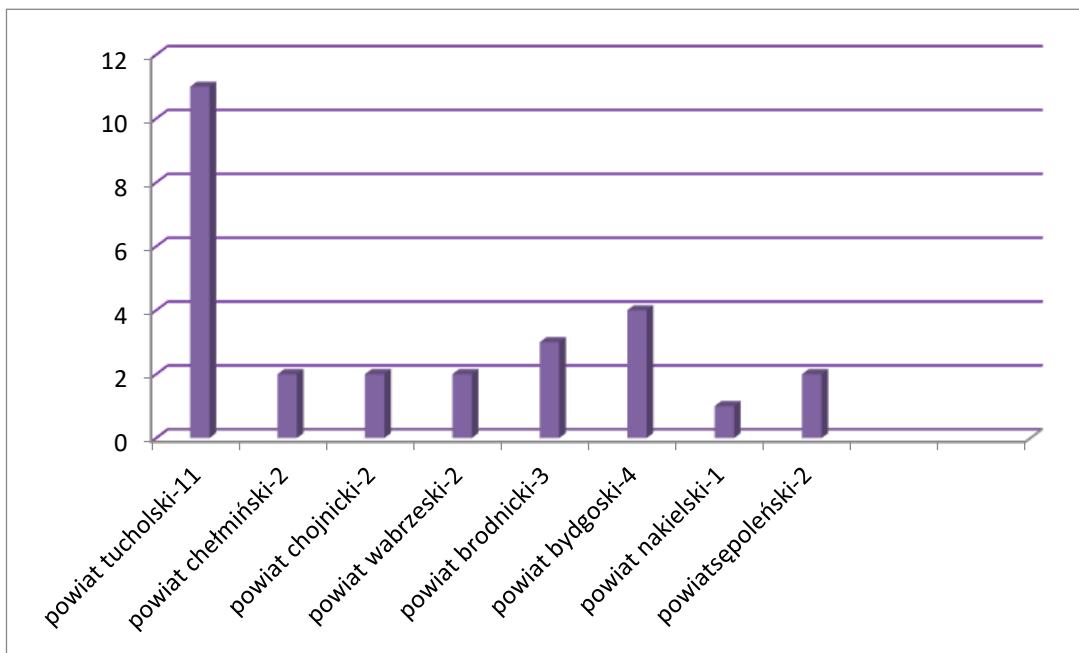
Powiat Tucholski jest organem prowadzącym Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi. Pobyt w Ośrodku jest bezpłatny, bez względu na dochód i bez skierowania. Pomoc skierowana do osób doznających przemocy jest zgodna z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 czerwca 2023 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach.

Standard podstawowych usług świadczonych przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi obejmuje:

1. Zapewnienie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w zakresie interwencyjnym.

Ośrodek zapewnia schronienie osobom doznającym przemocy domowej oraz jej dzieciom pozostającym pod ich opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją osoby doznającej przemocy domowej. Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu doznawanej przemocy kierowane są do ośrodka wsparcia przez gminy właściwe ze względu na miejsce ich zamieszkania lub też zgłaszają się same. Bez znaczenia jest miejsce pobytu osoby doznającej przemocy w rodzinie, ponieważ ośrodek nie ma rejonizacji. Ośrodek Wsparcia w zakresie interwencyjnym udziela niezwłocznej pomocy psychologicznej i prawnej oraz organizuje dostęp do pomocy medycznej, w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej. Pracownicy Ośrodka rozpoznają sytuację osoby doznającej przemocy domowej i oceniają ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa tej osoby lub jej dzieci pozostających pod jej opieką, wspierają w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej z przemocą domową. W czasie pobytu w Ośrodku mieszkańcy realizują opracowany wspólnie z pracownikami indywidualny plan wsparcia. Realizacja planu zawarta jest w porozumieniu o współpracy między klientem, a dyrektorem SOW. Po opuszczeniu przez mieszkańców Ośrodka SOW pracownicy prowadzą działania monitorujące funkcjonowanie podopiecznych poprzez utrzymywanie kontaktu z innymi instytucjami pomagającymi w rozwiązywaniu sytuacji przemocy oraz z samymi klientami. Klienci motywowani są do dalszego kontaktu z SOW i kontynuacji podjętych już działań (terapii indywidualnej lub grupowej, wsparcie w toczących się sprawach sądowych, poradnictwo psychologiczne, socjalne itd.).

W roku 2024 w Ośrodku Wsparcia zamieszkiwały osoby z różnych powiatów, jednak na podstawie poniżej przedstawionych danych zauważyć można, że największą ilość mieszkańców Ośrodka w roku 2024 stanowiły osoby pochodzące z terenu powiatu tucholskiego. Łączna liczba mieszkańców w roku 2024 to 27 osób. Przyjęcie do Ośrodka następuje w ramach wolnych miejsc, bez skierowania, na okres do 3 miesięcy (z możliwością przedłużenia tego okresu w uzasadnionych przypadkach). Ośrodek Wsparcia w Tucholi dysponuje dziesięcioma miejscami noclegowymi.

Wykres nr 1. Mieszkańcy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi w roku 2024.

Mieszkańcy SOW z powiatu tucholskiego pochodzili z następujących gmin:

Gmina	Liczba mieszkańców
Gmina Tuchola	4
Gmina Cekcyn	3
Gmina Lubiewo	1
Gmina Gostycyn	3
Suma	11

Tabela nr 7. Mieszkańcy SOW z powiatu tucholskiego w roku 2024.

2. Zapewnienie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w zakresie potrzeb bytowych obejmuje:

- a) pomieszczenia do spania – maksymalnie dla czterech osób w jednym pomieszczeniu (10 miejsc w Ośrodku);
- b) pokój dzienny;
- c) miejsce zabaw dla dzieci;
- d) pomieszczenie do nauki;
- e) ogólnodostępną łazienkę (2 pomieszczenia);

f) ogólnodostępna kuchnię;

g) pomieszczenie do prania i suszenia.

h) Ośrodek zapewnia również – wyżywienie, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, środki do utrzymania czystości w pomieszczeniach o których mowa w lit. od a do g. Na mocy Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach świadczenia, o których mowa w niniejszym punkcie Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi zapewnia niezależnie od posiadanego dochodu.

Wydatki poniesione przez Ośrodek Wsparcia w związku z zapewnieniem mieszkańcom Ośrodka wyżywienia, odzieży, obuwia, środków higieny osobistej, środków do utrzymania czystości.

Forma pomocy	Kwota pomocy w zł
Wyżywienie	3.784,39 zł
Odzież, obuwie, środki higieny osobistej, środki do utrzymania czystości	131,99 zł
Leki	587,19 zł
SUMA	4.503,57 zł

Tabela nr 8. Formy pomocy dla mieszkańców SOW w roku 2024.

3. Zapewnienie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w zakresie terapeutyczno-wspomagającym obejmuje:

a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;

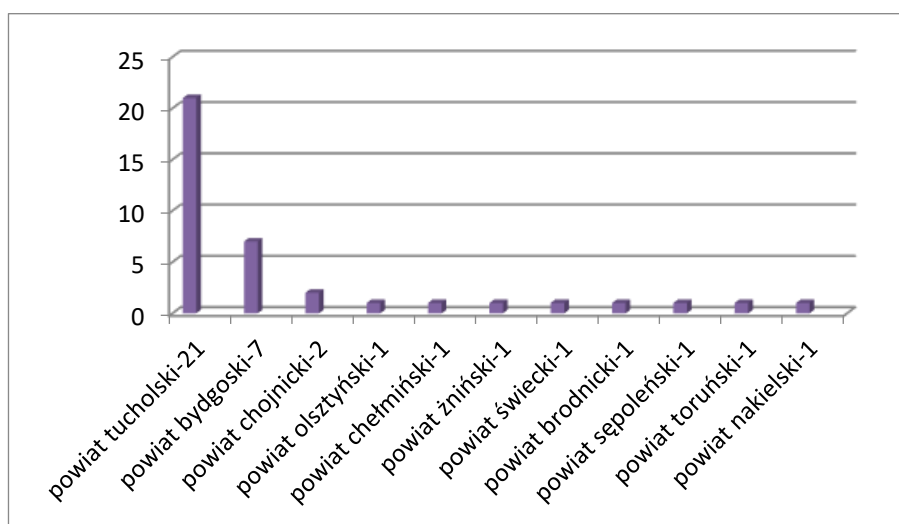
b) udzielanie poradnictwa: medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, pedagogicznego;

c) prowadzenie grup wsparcia lub grup terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej;

- d) prowadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie osoby doznającej przemocy domowej oraz nabycie przez nią umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc domową;
- e) zapewnienie dostępu do pomocy medycznej;
- f) ocenę sytuacji dzieci na podstawie przeprowadzonego w tej rodzinie wywiadu środowiskowego, o którym mowa w art. 107 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- g) udzielanie konsultacji wychowawczych.

Realizacja usług w zakresie terapeutyczno-wspomagającym świadczonych przez ośrodek odbywa się w oparciu o indywidualny plan wsparcia. Plan jest opracowywany niezwłocznie po przyjęciu osoby doznającej przemocy domowej do ośrodka, w uzgodnieniu z osobą doznającą przemocy domowej i realizowany z aktywnym jej udziałem. Plan ten określa metody pracy z osobą doznającą przemocy domowej i działania ukierunkowane na wzmocnienie osoby doznającej przemocy domowej w pokonaniu trudnej sytuacji życiowej, a także czas ich realizacji, z uwzględnieniem potrzeb tej osoby oraz możliwości organizacyjnych ośrodka.

Z pomocy Ośrodka Wsparcia mogą skorzystać osoby doznające przemocy domowej również w trybie niestacjonarnym. W roku 2024 osób doznających przemocy w rodzinie korzystających z usług Ośrodka w sposób niestacjonarny było 38 osób. Zestawienie tych klientów wg miejsca pochodzenia przedstawia poniższy wykres:

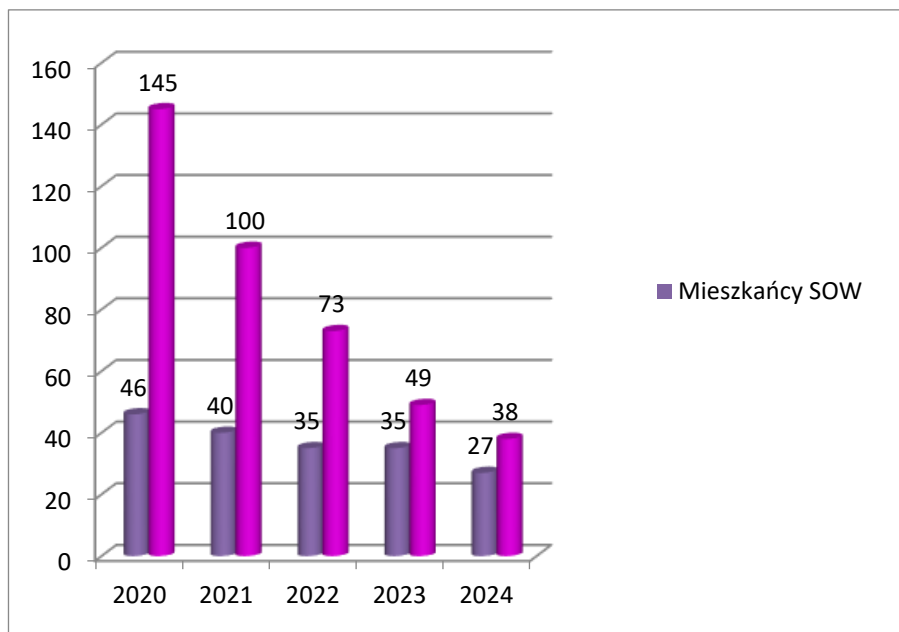

Wykres nr 2. Klienci niestacjonarni Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi w roku 2024.

Klienci niestacjonarni Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi z powiatu tucholskiego pochodzili z następujących gmin:

Tabela nr 9. Klienci niestacjonarni Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi z powiatu tucholskiego w roku 2024.

Gmina	Liczba klientów
Gmina Tuchola	13
Gmina Śliwice	2
Gmina Cekcyn	1
Gmina Lubiewo	2
Gmina Gostycyn	2
Gmina Kęsowo	1
Suma	21

Wykres nr 3. Wykres przedstawiający liczbę mieszkańców przebywających w SOW całodobowo oraz osób korzystających z pomocy Ośrodka Wsparcia w formie niestacjonarnej.

4. Działalność Ośrodka Wsparcia – pomoc niestacjonarna i całodobowa:

a) liczba osób objętych pomocą - 65 osoby.

b) rodzaje udzielanej pomocy w SOW:

- ✓ poradnictwo medyczne (psychiatra): liczba osób – 1, liczba porad – 1;
- ✓ poradnictwo psychologiczne: liczba osób – 9, liczba porad – 26;
- ✓ Grupa wsparcia: liczba osób – 5, liczba porad – 4;
- ✓ poradnictwo prawne: liczba osób – 5, liczba porad – 8;
- ✓ poradnictwo socjalne: liczba osób – 28, liczba porad – 384;
- ✓ wsparcie i poradnictwo pedagogiczne: liczba osób – 44, liczba porad – 795;
- ✓ indywidualne wsparcie pedagogiczne dziecka: liczba dzieci-15, liczba porad-330;
- ✓ zajęcia edukacyjne nt. zjawiska przemocy domowej: liczba osób - 12, liczba spotkań - 21;
- ✓ zajęcia kulinarne: liczba osób – 5, liczba spotkań - 8;
- ✓ zajęcia edukacyjne: trening budżetowy: liczba osób – 10, liczba spotkań – 22;
- ✓ zajęcia edukacyjno- wychowawcze: liczba osób -12, liczba spotkań – 75.

Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym ogółem– 65, w tym:

kobiety –48, mężczyźni – 2, dzieci – 15.

5. Interweniowanie oraz reagowanie pracowników Ośrodka na stosowanie przemocy w rodzinie w roku 2024.

a) Liczba spraw sądowych, w których uczestniczyli pracownicy Ośrodka:

- ✓ Wydział Rodzinny i Nieletnich – 2 (wglądów w sytuację dziecka w rodzinie),

b) Bieżąca pomoc klientom Ośrodka w sformułowaniu wniosków w następującym zakresie:

- ✓ pozew o ustalenie ojcostwa,
- ✓ wniosek o pozbawienie władzy rodzicielskiej,
- ✓ wniosek o ograniczenie władzy rodzicielskiej,
- ✓ pozwy o podwyższenie alimentów.

6. Współpraca z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Pracownicy Ośrodka Wsparcia współpracują z instytucjami i jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, służbą zdrowia, organami wymiaru sprawiedliwości, prokuraturą, policją,

placówkami oświaty oraz innymi podmiotami, których działalność skierowana jest na przeciwdziałanie przemocy domowej. SOW współpracuje również z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie kraju np. Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”. Pracownicy tut. Ośrodka zgodnie z Procedurą Niebieskiej Karty uczestniczą w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno- pomocowych, współpracują z: kuratorami, funkcjonariuszami policji, pracownikami ośrodków pomocy społecznej i CUS, członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pracownicy Ośrodka w roku 2024 r. brali udział w 21 posiedzeniach grup diagnostyczno- pomocowych i Zespołów Interdyscyplinarnych. Sytuacja rodzin omawiana była na bieżąco podczas Zespołów Interdyscyplinarnych.

W Ośrodku Wsparcia organizowane były spotkania zespołu pracowników SOW. W roku 2023 odbyło się 11 takich spotkań. Podczas spotkań omawiane są:

1) bieżące sprawy klientów Ośrodka:

- ✓ diagnozowanie sytuacji rodzin objętych pomocą, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci;
- ✓ opracowywanie indywidualnego planu wsparcia i jego aktualizacje;

2) planowanie działań monitorujących poprzez:

- ✓ kontakt z klientem;
- ✓ współpracę z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej;

3) działania ewaluacyjne:

- ✓ klienci stacjonarni korzystający z pomocy i wsparcia Ośrodka proszeni są o wypełnianie ankiet ewaluacyjnych, które analizowane są przez pracownika SOW. Wskazania wynikające z analizy ankiet omawiane są na zespołach pracowników SOW.
- ✓ dokonywana jest ocena realizacji planu wsparcia, ocena stopnia zaangażowania osoby doznającej przemocy domowej w proces wychodzenia z sytuacji przemocowej, sporządzane jest podsumowanie rezultatów pracy.

7. Szkolenia i doskonalenie zawodowe pracowników Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi w roku 2024:

- ✓ Konferencja „Rola interwencji kryzysowej w środowisku lokalnym”;
- ✓ SPPWR I stopnia;
- ✓ SPPWR kurs zaawansowany;
- ✓ Oszczędzanie z PPK;

- ✓ E- doręczenia;
- ✓ „Nowelizacja Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dokumentacja i zadania Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Diagnostyczno- Pomocowych. Aspekty praktyczne i problematyczne w realizacji Procedury Niebieska Karta”;
- ✓ „Nieodpłatne przekazanie, sprzedaż lub likwidacja składników majątkowych”;
- ✓ X Powiatowa Konferencja: „Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy”;
- ✓ Warsztaty: „Jak skutecznie zmniejszyć stres i lęk?”;
- ✓ „Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Grup Diagnostyczno- Pomocowych.”;
- ✓ „Standardy ochrony małoletnich w organach pomocy społecznej i innych podmiotach, czyli nowości które wejdą w życie od 15 lutego 2024”;
- ✓ Szkolenie dotyczące czynników biologicznych;
- ✓ Strategie udzielania pomocy dziecku krzywdzonemu i jego rodzinie na okoliczność wprowadzenia standardów;
- ✓ Szkolenie z zakresu RODO;
- ✓ Szkolenie dotyczące samoobrony oraz pierwszej pomocy przedmedycznej;
- ✓ 7 superwizji dla zespołu pracowników mające na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji zawodowych, utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług, efektywna pomoc klientom SOW a także przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

8. Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025/ Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Koordynatorem wdrażania programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi. Z kolei Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi jest jednym z realizatorów Programu.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej zawiera cele główne i szczegółowe. Realizacja każdego z nich przez pracowników Ośrodka Wsparcia przedstawiona została poniżej.

Celem głównym ww. programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w powiecie tucholskim.

Celami szczegółowymi w/w programu są:

- a) Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ośrodek Wsparcia współpracuje z innymi jednostkami by podnieść świadomość dot. zjawiska przemocy domowej. W ramach kampanii społecznej „Biała Wstążka”, trwającej od 25 listopada do 10 grudnia, Dyrektor Ośrodka wraz z pracownikami pierwszego kontaktu przeprowadzili w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, na terenie całego powiatu tucholskiego liczne prelekcje mające na celu omówienie najistotniejszych zagadnień dot. przemocy. Do tegorocznych prelekcji przystąpiło 13 szkół podstawowych i 3 szkoły ponadpodstawowe. W roku 2024 odbyło się również spotkanie z uczestnikami Warsztatów Terapii Zawodowej Tucholi.

Rys. 1. Wsparcie kampanii Biała Wstążka przez tucholskich strażaków.

Źródło: archiwum własne.

Ponadto zorganizowano konferencję „Słowa ranią- nie bądź obojętny!”, która poświęcona była tym razem przemocy psychicznej. Jak co roku zaproszono do udziału w wydarzeniu wyjątkowych gości. Na wstępie Pani Dyrektor Kinga Cisewska- Kawczyńska opowiedziała o roli Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi jako instytucji pomocowej. Kolejnym prelegentem był kom. Marcin Górak koordynator procedury Niebieskiej Karty w Wydziale Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy. W/w opowiadał o „Mocy i nie mocy w procedurze Niebieskiej Karty”.

Następnie Pani Agnieszka Gaura prezeska fundacji „Wyjść z Cienia” omówiła specyfikę pomocy udzielanej osobie doznającej przemocy psychicznej. Konferencję zakończyła prelekcja Pani Danuty Sowińskiej, założycielki i prezeski fundacji DiversityPL, która z kolei poruszyła temat kryzysu samobójczego.

Podczas trwania kampanii Dyrektor Ośrodka Wsparcia odwiedził z pracownikami oraz funkcjonariuszami Policji i Straży Pożarnej różne instytucje na terenie Tucholi rozdając ulotki informacyjne oraz symboliczne białe wstążki. W trakcie trwania kampanii na stronę facebookową wstawiano posty z podjętych działań. Ponadto w ubiegłym roku pracownicy Ośrodka promowali i popularyzowali jego działalność wystawiając stoiska informacyjne. Byliśmy obecni podczas obchodów Dni Borów Tucholskich, organizowanych corocznie przez Burmistrza Tucholi. Nie zabrakło nas na Targach Pracy organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi, czy też w szerzącej profilaktykę rodzinną inicjatywie Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych w Plaskoszu „Wystrzałowej Sobocie”. Pracownicy udzielali zainteresowanym informacji dotyczących funkcjonowania Ośrodka Wsparcia.

Rys. 2. Prelekcje w szkołach na terenie Powiatu Tucholskiego.

Źródło: archiwum własne.

W Ośrodku Wsparcia przebywające dzieci i dorośli, edukowani są w tematyce związanej z przemocą domową (np. rozróżnianie rodzajów przemocy, cykli przemocy, form zabezpieczenia siebie i bliskich przed nią oraz miejsc, gdzie można uzyskać pomoc, jeśli do niej dochodzi).

Rys. 3. Przedstawiciele Ośrodka na Powiatowych Targach Pracy w Tucholi.

Źródło: archiwum własne.

Pracownicy ośrodka podczas swojej pracy na bieżąco promują prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Interweniują w przypadku nieprawidłowości w opiece nad dziećmi zgłaszając ten fakt odpowiednim

instytucjom.

- b) Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi prowadzi dwie strony internetowe, które mają na celu ułatwienie dostępu do podstawowych informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz jego przeciwdziałaniu.

Dostępna jest również anonimowa skrzynka mailowa, dzięki której można anonimowo uzyskać informacje dotyczące przemocy, a także uzyskać niezbędną pomoc w przezwyciężeniu problemu związanego z przemocą domową.

Ponadto Ośrodek jest czynny całodobowo, w celu uzyskania informacji można kontaktować się telefonicznie bądź zgłosić osobiście.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi zapewnia bezpłatne schronienie osobom doznającym przemocy w rodzinie zgodnie ze standardem usług świadczonych przez Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia.

W roku 2024 z miejsc całodobowych w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi skorzystało 27 osób dorośli: 12 kobiet i dzieci: 15 (w tym chłopców: 11 i dziewczynek: 4). Ośrodek na bieżąco udziela pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy rzeczowej (nie finansowej), poradnictwa specjalistycznego oraz innych działań pomocowych i wspierających, mających na celu przezwyciężenie sytuacji kryzysowej.

W roku 2024 z poradnictwa specjalistycznego skorzystało:

- z pomocy psychologicznej: 9 osób (26 porad);
- z Grupy Wsparcia: 5 osób (4 porady);
- z pomocy prawnej: 5 osób (8 porad);
- z pomocy psychiatrycznej: 1 osoba (1 porada);
- z pomocy pracownika socjalnego: 28 osób (384 porady);
- z pomocy pedagoga: 44 osoby (795 porad);
- z indywidualnego wsparcia dziecka: skorzystało 15 dzieci, liczba oddziaływań 330;
- z zajęć edukacyjno- wychowawczych: skorzystało 12 osób, liczba oddziaływań: 75;
- z zajęć edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej: skorzystało 12 osób, liczba

oddziaływań 21;

- z zajęć kulinarnych: skorzystało 5 osób, liczba oddziaływań 8;

- z zajęć treningu budżetowego: skorzystało 10 osób, liczba oddziaływań 22;

Na bieżąco pracownicy Ośrodka współpracują z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi. Pracownicy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi uczestniczyli w 21 posiedzeniach grup diagnostyczno- pomocowych oraz Zespołach Interdyscyplinarnych.

Kadra Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi na bieżąco udziela porad i konsultacji indywidualnych dla osób doznających przemocy domowej. Ponadto pracownik socjalny ma możliwość założenia procedury Niebieskiej Karty. W sytuacji podejrzenia stosowania przemocy domowej pracownicy ośrodka przygotowani są do złożenia zawiadomienia do sądu lub prokuratury.

Ośrodek Wsparcia w 2024 r. przyłączył się do akcji „Adoptuj Jabłonkę” realizowaną przez Pana Sebastiana Szymanowskiego z Grupy Producentów Owoców GALSTER.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi nawiązał współpracę z „Fundacją Wyjść z Cienia” Pani Agnieszki Gaury. W Domu dla Dzieci w Żalnie, dzięki wsparciu Pani dyr. Agaty Fröhlke zorganizowano warsztaty kulinarne „SmakujeMy Życie”. W zajęciach wzięły udział dzieci klientów Ośrodka Wsparcia oraz podopieczni z Domów dla Dzieci w Żalnie i Gostycynie.

c) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Ośrodek Wsparcia nie pracuje na rzecz osób stosujących przemoc domową. Pracownicy na bieżąco jednak informują klientów ośrodku o formach wsparcia dostępnych w powiecie tucholskim m.in. o programie korekcyjno- edukacyjnym skierowanym dla osób stosujących przemoc domową.

d) Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

W celu podniesienia skuteczności działań pracowników ośrodka oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi organizowane są superwizje oraz zebrania pracowników.

W roku 2024 odbyło się 7 spotkań superwizyjnych dla pracowników SOW i 11 zebrań.

Kadra Ośrodka Wsparcia w Tucholi regularnie podnosi swoje kompetencje zawodowe uczestnicząc w różnych szkoleniach. W roku 2024 pracownicy SOW w Tucholi uczestniczyli w 16 szkoleniach i konferencjach podnoszących warsztat pracy.

Pracownicy Ośrodka Wsparcia ściśle współpracują z instytucjami funkcjonującymi na terenie powiatu (a także poza nim), działającymi na rzecz doznających przemocy domowej takimi jak np. Policja, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Prokuratura, Sądy, Ośrodki Pomocy Społecznej, PCPR w Tucholi w celu przeciwdziałania przemocy domowej. Dyrektor Ośrodka Wsparcia bierze udział w posiedzeniach Zespołów Interdyscyplinarnych na terenie powiatu, a pracownicy pierwszego kontaktu w grupach diagnostyczno- pomocowych odbywających się w OPS Tuchola.

Na bieżąco monitorowana jest skala zjawiska przemocy poprzez regularne składanie sprawozdań z działalności ośrodka.

9. Sprawozdanie z realizacji. „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2022-2028”.

Koordynatorem wdrażania strategii jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi. Z kolei Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi jest jednym z realizatorów strategii. Strategia rozwiązywania problemów społecznych powiatu jest dokumentem określającym podstawowe problemy społeczne występujące na terenie powiatu tucholskiego i działania zmierzające do minimalizacji tych trudności. Ośrodek realizuje cele strategii zawarte w zakresie: bezpieczeństwo publiczne, przemoc domowa i uzależnienia, którego celem głównym jest poprawa bezpieczeństwa publicznego. Cele szczegółowe realizowane są przez Ośrodek poprzez:

- ✓ zwiększenie wiedzy na temat poprawy osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz wiedzy na temat sankcji grożących za popełnienie przestępstw. Klienci Ośrodka pozyskują wiedzę z tego zakresu uczestnicząc w poradnictwie specjalistycznym oferowanym przez Ośrodek.
- ✓ zapewnienie dostępu do wsparcia dla osób doznających przemoc domową;
- ✓ upowszechnienie wiedzy na temat przeciwdziałania przemocy domowej. Ośrodek prowadzi stronę internetową, na której dostępne są informacje dotyczące zjawiska przemocy. W 2024 r. Dyrektor wraz z pracownikami pierwszego kontaktu prowadził prelekcje dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w powiecie tucholskim;

- ✓ zmniejszenie skutków nadużywania substancji psychoaktywnych w powiecie tucholskim. Pracownicy Ośrodka na bieżąco biorą udział w szkoleniach podnoszących zakres ich wiedzy, co przyczynia się do profesjonalnej pracy na rzecz klientów, a także powoduje zwiększenie zakresu wiedzy na temat form i możliwości działania, w tym również dotyczącego przeciwdziałaniu nadużywaniu substancji psychoaktywnych.

10. Zajęcia edukacyjne prowadzone przez pracowników Ośrodka Wsparcia:

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej oferuje swoim klientom pomoc w formie zajęć. Rodzaj zajęć, w którym uczestniczy klient jest dostosowywany do jego potrzeb, a informacja o tym zawierana jest w tworzonego Indywidualnym Planie Wsparcia.

W Ośrodku Wsparcia odbywają się następujące formy zajęć:

- ✓ **Zajęcia edukacyjno- wychowawcze-** mają na celu wspieranie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z własnymi dziećmi i młodzieżą. Służą one nauce umiejętności lepszego porozumiewania się z małoletnimi, pogłębienia refleksji nad własną postawą wychowawczą, budowaniem silnej więzi między rodzicami, a dziećmi oraz uświadomieniu rodzicom, że skuteczność wychowania w znacznym stopniu zależy od osoby wychowującej – oznacza to, że aby zmienić dziecko, często należy zacząć od zmiany siebie. Celem tego rodzaju zajęć jest również pogłębienie samoświadomości i refleksji na temat skuteczności określonych metod wychowawczych, ułatwienie zakwestionowania niektórych funkcjonujących potocznie stereotypów i mitów - odnośnie wychowania. Ponadto klienci uczestnicząc w tych zajęciach uczą się pełnienia obowiązków rodzicielskich, kształtowania pozytywnych wzorców i postaw wychowawczych poprzez modyfikowanie niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań bez stosowania różnorodnych form przemocy.
- ✓ **Zajęcia na temat zjawiska przemocy domowej-** poruszają zagadnienia związane z szeroko rozumianą przemocą, koncentrując się głównie wokół problemu przemocy domowej. Zajęcia te mają na celu poszerzenie wiedzy uczestników na temat różnych aspektów i przejawów przemocy domowej oraz rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrażających sytuacji. Ponadto uczą jak można się przed nią zabezpieczyć.
- ✓ **Trening budżetowy-** brak umiejętności gospodarowania własnym budżetem prowadzi często do biedy, wykluczenia z rynku pracy, a następnie z aktywności społecznych. Udział w zajęciach treningu budżetowego ma na celu edukację finansową osób o niskich dochodach. Efektem takich zajęć jest nabycie umiejętności racjonalnego dysponowania

pieniężni. Edukacja finansowa może pomóc w zaszczepieniu ludziom wiedzy finansowej niezbędnej do tworzenia budżetów domowych, inicjowania planów oszczędzania, a co za tym idzie zaspokajania podstawowych potrzeb rodziny. Takie planowanie finansów może pomóc rodzinom w sprostaniu różnym zobowiązaniom finansowym.

- ✓ **Zajęcia kulinarne**- tu głównym założeniem jest rozwijanie umiejętności klientów dotyczących sztuki kulinarnej, przygotowania potraw, ale również nauka podstaw gotowania. Duży nacisk podczas zajęć kładziony jest na kulturę zachowania przy stole, estetykę przygotowanych potraw, higienę ich przyrządzania, ale przede wszystkim potrzeb dzieci i dorosłych w zakresie żywienia. Uczestnicy zajęć uzyskują wiedzę na temat przygotowywania potraw, ale również zasad racjonalnego i zdrowego odżywiania.
- ✓ **Zajęcia pedagogiczne dla dzieci – indywidualne i grupowe.**
 - ✓ Zajęcia grupowe pełnią istotną funkcję w rozwoju dzieci. Udział w nich sprzyja budowaniu dobrych relacji rówieśniczych, rozwija umiejętność porozumiewania się z innymi oraz wyzwala emocje. Dzieci integrują się z grupą i uczą się wykonywać rozmaite zadania w interakcji z innymi. Tematyka zajęć jest bardzo szeroka. Podczas tego rodzaju zajęć dzieci mają możliwość spotkań z przedstawicielami innych służb takich jak: straż pożarna, policja, których zapraszamy do udziału w zajęciach. Ponadto dzieci i młodzież uczestniczący w zajęciach rozwijają swoje różnego rodzaju umiejętności takie jak np.: logiczne myślenie, wyobraźnia, kreatywność, zdrowa rywalizacja, integrując się jednocześnie z innymi uczestnikami. Spotkania grupowe prowadzone przez pedagogów Ośrodka Wsparcia cieszą się dużym zainteresowaniem.
 - ✓ Zajęcia indywidualne zaś dostosowywane są do konkretnych potrzeb, wieku oraz możliwości rozwojowych dziecka. zajęcia te mają na celu rozwój motoryki małej i dużej. Motoryka duża, czyli odpowiedzialna za aktywności całego ciała jest wstępem do motoryki małej. Obejmuje ona bowiem obszerne ruchy angażujące całe ciało np. tułów, kończyny górne i dolne. Zalicza się do niej m. in. chodzenie, skakanie, pływanie, jazdę na rowerze, rolkach itp. Motoryka mała natomiast ma celu wyrobienie sprawności rąk (dłoni i palców), jest wstępem do nauki czytania i pisanie np. poprzez rysowanie, lepienie z plasteliny, wiązanie sznurowadeł, układanie puzzli i zapinanie guzików. Kształtuje rozwój koordynacji wzrokowo- ruchowej, uczy koncentracji uwagi oraz wymaga dużego skupienia uwagi.
- ✓ **Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej** - Uczestnicy Grupy wsparcia, podczas spotkań dzielą się swoimi doświadczeniami, wymieniają się

informacjami, mobilizują do działania, ale przede wszystkim dają sobie siłę i wsparcie emocjonalne. Grupa wsparcia ma na celu m.in. przezwyciężenie poczucia wstydu, pokonywanie lęku oraz walkę z poczuciem osamotnienia. Ponadto określane są na zajęciach mocne strony klienta. Uczestnicy zwiększają podczas udziału w Grupie wsparcia poczucie własnej wartości oraz budują pewność siebie.

Na podstawie otrzymanych informacji zwrotnych od pedagogów szkolnych w 2023 r., postanowiono, że w roku 2024 prelekcje w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w powiecie tucholskim nie będą się ograniczać wyłącznie do terminu w którym promuje się akcje Białej Wstążki, tj. od 25 listopada do 10 grudnia. Nasza aktywność szkoleniowa trwała przez cały listopad. W prelekcji wzięło udział 16 szkół. Przeszkolono łącznie ok. 450 uczniów. Tematyka form przemocy, specyfiki przemocy rówieśniczej, bullyingu oraz roli świadka okazała się niezwykle cenna, z uwagi na zapowiedz owych szkół w podobnych prelekcjach w roku 2025.

Rys. 4 . Materiały promocyjne Ośrodka Wsparcia.

Źródło: archiwum własne.

11. Anonimowa skrzynka mailowa, promocja działalności SOW.

W Ośrodku Wsparcia działa **anonimowa skrzynka mailowa** dedykowana dla wszystkich potrzebujących pomocy i wsparcia, osób dotkniętych przemocą, która jest obsługiwana przez specjalistów zespołu SOW. Powstała skrzynka jest odpowiedzią na zgłaszane przez klientów

potrzeby. Czasami klienci nie są pewni czy doświadczenia, które mają są "przemocą". Anonimowa skrzynka mailowa ma na celu dostarczenie klientom wiedzy na temat form, skutków oraz cykli przemocy, a także uposażenie ich w wiedzę na temat swoich praw i sposobów ich egzekwowania. Kontakt z klientem poprzez skrzynkę mailową umożliwia nam przekazanie zainteresowanym osobom wiedzy na temat przemocy, ale też staje się pierwszym krokiem do sięgnięcia po pomoc, który jest tak ważny w odzyskaniu spokoju i stabilizacji życiowej. Adres email skrzynki: drogapopomoc@tuchola.pl

12. Doposażenie SOW i przeprowadzone remonty.

W maju 2024 r. doszło do awarii części instalacji hydraulicznej, w przebiegu której na czas oczekiwania na środki finansowe i przeprowadzenie niezbędnego remontu części sanitarnej Ośrodka ograniczono możliwość przyjmowania klientów z uwagi na nie spełnianie standardów zawartych w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach. Wspomniane powyżej środki, Ośrodek otrzymał w wysokości kwoty wnioskowanej, tj. 60.000,00 w listopadzie 2024 r. Pozyskano również odszkodowanie z ubezpieczenia, co finalnie pozwoliło również na gruntowy remont punktu obsługi klienta i biura pracowników pierwszego kontaktu (uzupełnienie tynków strukturalnych na ścianach, położeniem kafli na podłogach) wraz z wymianą paneli w biurze Dyrektora. Prace te pozwoliły jednocześnie dostosować Ośrodek do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Poza dostosowaniem jednej z łazienek do potrzeb osób na wózkach inwalidzkich, oznaczono również wszystkie pomieszczenia w Ośrodku napisami w języku Braille'a.

Z poważaniem